

Lähteet

Seppo Lamberg
Sydänlihaksen vajaatoiminta,
Dilatiivinen kardiomyopatia (DCM) esiintyminen ja
periytyminen irlanninsusikoirilla
Suomen Irlanninsusikoirat ry
-Juhlajulkaisu 45 vuotta, 2014

Nina Menna
Irlanninsusikoiran dilatoiva kardiomyopatia
Suomen Irlanninsusikoirat ry
-1969 – 2004 Juhlajulkaisu, 2004

Irlanninsusikoirien kuolinsyyt Lähde: koiranet 1.12.2015	Keskim. elinikä	Yhteensä
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	9v 1kk	45
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	7v 4kk	11
Kasvainsairaudet, syöpä	6v 8kk	100
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	6v 7kk	14
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	6v 5kk	70
Hengitystiesairaus	5v 7kk	20
Silmäsairaus	5v 4kk	1
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	5v 11kk	10
Selkäsairaus	5v 11kk	14
Sydänsairaus	5v 11kk	63
Muu sairaus, jota ei ole listalla	4v 9kk	33
Immunologinen sairaus	4v 8kk	7
Sisäeritysrauhasten sairaus	4v 7kk	3
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	4v 4kk	26
Hermostollinen sairaus	4v 3kk	4
Kadonnut	4v 3kk	2
Luusto- ja nivelsairaus	4v 10kk	31
Tapaturma tai liikennevahinko	3v 8kk	18
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	3v 7kk	3
Synnytysvaikeus	3v 11kk	4
Pennun synnynnäinen vika tai epämuodostuma	0v 5kk	4
Kaikki yhteensä	6v 0kk	483

Lisätietoja:

www.irlanninsusikoirat.org
→ Jalostuksen tavoiteohjelma
jalostus sihteeri@irlanninsusikoirat.org
jalostustoimikunta@irlanninsusikoirat.org

*Dilatiivinen kardiomyopatia
eli DCM*

Sydänlihaksen vajaatoiminta

www.irlanninsusikoirat.org

Dilatiivinen kardiomyopatia

Sydänlihaksen vajaatoiminta

Dilatiivinen kardiomyopatia on sydänlihaksen sairaus, jonka seurauksena on sydänlihaksen supistuvuuden aleneminen. Korvaavana muutoksena kehittyä sydämen laajentuma ja usein eteiskammionläpän vuoto ja rytmihäiriöitä. Tavallisimmin havaittavat rytmihäiriöt ovat eteisvärinä, kammionlisälyönnit ja kammionopealyöntisyys. Tämänhetkisen käsityksen mukaan sairaus on useimmissa tapauksissa geenivirheen aiheuttama DCM on todennäköisesti geenivirheen aiheuttamana solumuutoksena läsnä jo koiran syntyessä. Seuraavassa vaiheessa kehittyä prekliininen sairaus, jolloin sydämessä on jo muutoksia mutta oireita ei havaita. Kliinisessä vaiheessa koiralla todetaan sydämen vajaatoiminnan oireita. Prekliininen vaihe voi kestää 1-4 vuotta, ja tässä vaiheessa voi kehittyä rytmihäiriöitä ja niiden seurauksena äkillinen sydänkuolema. Taudinmääritys varmistetaan ultraäänitutkimuksella ja EKG-tutkimuksella. Oireet, kliininen tutkimus, auskultaatio (sydänkuuntelututkimus) ja röntgenkuvaus voivat johtaa alustavaan tautiepäilyyn, mutta niillä ei voida erottaa dilatiivista kardiomyopatiaa muista sydänsairauksista. Auskultaatioissa ei aina kuulla sivuääntä, jos toissijaista eteiskammionläpän vuotoa ei ole kehittynyt, rytmihäiriöitä voidaan kuulla.

Yhdistyksen toimet

Seppo Lamberg on tutkinut periytyvyyttä Irlanninsusikoiralla ja Suomen Irlanninsusikoirat ry on osallistunut Seppo Lambergin tutkimuksen aineiston keruuseen, vuodesta 2011. Yhdistys on järjestänyt joukkotutkimustilaisuuksia ja tukenut tutkimuksia rahallisesti. Seppo Lamberg julkaisi tutkimuksensa tulokset vuonna 2014 kevätpäivillä ja luennoi aiheesta myös EIW kongressissa, artikkeli aiheesta löytyy 45-vuotis juhlaulkaisusta. Aineistoa kerätään jatkotutkimusta varten edelleen. Kaikki DCM tutkimuslomakkeelle tehdyt (ultraääni + EKG + kuuntelu), ovat tervetulleita.

1.6.2015 alkaen sydämen ultraäänitutkimukset ovat

virallisia tutkimuksia joiden tulokset julkaistaan kennelliiton jalostustietokannassa. Tutkimus sisältää sydämen ultraäänitutkimuksen, kuuntelun ja EKG:n. Varmista, että koiralta otetaan 5 minuutin EKG. EKG tutkimus tulee kuitenkin vaatia tehtäväksi, koska irlanninsusikoirilla sydämen muutokset näkyvät tutkimusten mukaan tavallisimmin ensimmäisenä sydämen rytmin muutoksina.

Kennelliiton jalostustieteellinen toimikunta nimeää sydäntyöryhmän esityksestä eläinlääkärit, joilla on oikeus antaa kennelliiton hyväksymiä sydäntutkimuslausuntoja. Listan sydänlausuntoja antavista, yhteystietonsa julkaisun sallivista eläinlääkäreistä löydät kennelliiton sivuilta.

<http://www.kennelliitto.fi/sydanelainlaakarit>

Lista päivittyä jatkuvasti.

Oireet

Tavallisimmat oireet ovat yskä, hengitysvaikeudet, rasituksenalento alentuminen, laihtuminen, nesteen kertyminen vatsaonteloon ja/tai pleuraonteloon (keuhkopussi onteloon) ja syömättömyys.

Tavallisimmin yskää esiintyy yöllä ja aamulla levon jälkeen. Koira saattaa myös hengittää normaalia pinnallisemmin ja tiheämmin.

Joskus ensimmäinen oire on elimistön hetkellisestä hapenpuutteesta johtuva äkillinen pyörtyminen tai äkillisen sydämen rytmihäiriön aiheuttama kuolema, joka usein liittyy voimakkaaseen rasitukseen.

Hoito

Kongestiivisesta (verentungokseen kuuluva) vajaatoiminnasta seuraava nesteenkertyminen keuhkoihin hoidetaan nesteenoistolääkkeillä ja ACE-estäjillä. Sydänlihaksen toimintaa tuetaan pimobendaanilla esim. (Vetmedin), ja mahdolliset rytmihäiriöt pyritään kontrolloimaan. Tauriini- ja karnitiinilisäyksestä voi olla apua joillekin yksilöille. Keskimääräinen selviytymisaika oireiden ilmautumisesta on kuudesta kuukaudesta yhteen vuoteen, jotkut yksilöt sietävät sairautta kauemmin.

Sydänlihaksen vajaatoiminta voi olla myös toissijainen muutos muulle sairaudelle. Toissijaisen kardiopatian tavallisimmat aiheuttajat ovat kilpirauhasen vajaatoiminta, sydänlihaksen tulehdus, kasvainsairaus ja pitkittynyt takykardia (nopea lyöntisyys). Jotkut solunsalpaajat voivat myös vaurioittaa sydänlihasta.

Yleisyys

Käytettävissä olevien tilastojen perusteella 20-23% irlanninsusikoirista sairastuu sydänlihaksen vajaatoimintaan jossain elämänsä vaiheessa. Keskimääräinen sairauden toteamisaika on n. 4,5 vuotta, ja useimmilla koirilla kehittyä sairaus 3-7 vuoden iässä. Vaihteluväli on alle vuoden iästä 11 vuoden ikään. Uroksilla on sairastuvuutta selvästi narttuja enemmän.

Torjunta

Jalostustutkimusten osalta voidaan todeta, että geenitestejä ei irlanninsusikoiralle ole vielä käytössä eikä biomarkkereiden luotettavuus ainakaan vielä riittä sairaiden yksilöiden tunnistamiseen riittäväällä varmuudella. Valtaosa tutkimuksista tehdään ultraäänitutkimuksen ja EKG-tutkimuksen yhdistelmällä. Tämä on ainoa tällä hetkellä realistinen vaihtoehto prekliinisten tapausten poistamiseksi jalostuksesta. Kaikkia sairauden kantajia ei nykyisillä menetelmillä löydetä ajoissa. Tutkimukset aloitetaan tavallisesti 2-3 vuoden ikäisille koirille. Irlanninsusikoirilla suurin osa yksilöistä sairastuu 4-7 vuoden iässä, ja tämä on jalostuskäytön ja jalostustutkimusten näkökulmasta harmillisen myöhään.

Käynnissä on laajoja tutkimuksia geenimutaatioiden löytämiseksi, ja näistä toivotaan tulevaisuudessa nykyistä parempia menetelmiä tämän ikävän sairauden esiintyvyyden vähentämiseen.